

Dominika Doležalová
Cestopisné variace české meziválečné literatury

posudek vedoucího diplomové práce
Ústav české literatury a komparatistiky FF UK

Dominika Doležalová se v předložené práci soustředila na poměrně rozsáhlé a bohaté téma, na žánr cestopisu v české meziválečné literatuře. Svůj výklad rozčlenila funkčně do dvou částí. Nejprve v širším záběru (*Cestopis v české meziválečné literatuře*) definovala základní rysy žánru a rekapitulovala možnosti jeho vymezení na materiálu a dění české literatury vymezeného období; v několika kapitolách podala typologii uměleckého cestopisu na vybraných příkladech. Poté se v druhé části interpretačně a ve srovnání (i s náležitým odůvodněným) zaměřila na *Esejistické cestopisy Karla Čapka a Jaroslava Durycha*, a to především na kategorie prostoru a času; představení cestopisné tvorby Čapkovy a Durychovy podložila mj. zachycením dobové kritické reflexe.

Autorka přistupovala ke svému úkolu velmi odpovědně a iniciativně. Vycházela ze spolehlivé znalosti pramenů a dobového kontextu a z pečlivého a zároveň kritického studia sekundární literatury. Na tomto základě formulovala relevantní otázky a našla vlastní kritéria a postupy, s jejichž pomocí se jí podařilo naplnit zadání a stanovený cíl, formulovaný zřetelně a reálně: Nejprve na základě přehledu a upřesnění typologie cestopisných textů meziválečné literatury „představit čtyři základní druhy cestopisného žánru, charakterizovat jejich elementární rysy, a poskytnout tak přehled rozmanitosti cestopisů, které v rámci jednoho období vznikaly“. Posléze komparativní analýzou esejistických cestopisů Karla Čapka a Jaroslava Durycha ukázat, „jak jsou v daných cestopisných textech realizovány prostory ulice a kostela/katedrály, v čem se způsob nahlížení těchto autorů liší a v čem je možné najít jisté průniky, díky čemuž bude možné upozorovat, jak se i v rámci jednoho druhu cestopisného žánru mohou lišit způsoby znázornění skutečnosti a kategorie prostoru“ (s. 8). Ačkoli širše problematiky a na druhé straně zúžení interpretačního průhledu přináší nutně jistá omezení, resp. zjednodušení, je možné konstatovat, že jde nejen o cenný žánrový přehled, ale především

o obohacující vystižení způsobu psaní pojednaných prozaiků prostřednictvím rozboru a srovnání jejich pojetí cestopisu.

Struktura práce je logická a promyšlená, argumentace přesvědčivá, autorka postupuje metodicky; osvědčila schopnost literárněhistorické charakteristiky a kategorizace, ale i analýzy a interpretace. Dominika Doležalová formuluje s jistotou a jasně, celek práce je zpracován pečlivě (vykorigovány mohly být překlepy, byť nečetné; formálně dotažen bibliografický soupis).

Diplomovou práci *Cestopisné variace české meziválečné literatury* *doporučuji* k obhajobě. Navrhuji hodnocení *výborně až velmi dobře* (podle průběhu obhajoby).

PaedDr. Luboš Merhaut, CSc.

4. září 2016